Expertgroep ToetsenPO

Advies Expertgroep toetsen PO

Zaaknummer:
Het betreft hier het advies over de aanvraag voor toelating van een andere eindtoets: 14.002 IEP van Bureau ICE.

I. Aanvraag en Proces

De aanvraag is op 31 juli 2014 binnengekomen bij OCW, in afschrift aan de onafhankelijke Expertgroep toetsen PO, hierna aangeduid als de Expertgroep. De aanvraag bleek na een eerste check door de Expertgroep en OCW niet volledig te zijn. De informatie omtrent de psychometrische aspecten van de toets waren onvoldoende compleet om hierover een beoordeling te geven.

Op 5 augustus 2014 is aanvrager per brief door OCW in de gelegenheid gesteld de aanvraag uiterlijk 4 september 2014 aan te vullen dan wel indien dit niet haalbaar is, aan te geven wanneer de ontbrekende gegevens wel konden worden aangeleverd. Dit laatste gezien het bijzondere karakter van het schooljaar 2014/2015 als eerste invoeringsjaar voor de toelating van andere eindtoetsen.

Bij brief van 14 augustus 2014 gaf aanvrager aan niet in de gelegenheid te zijn om de benodigde gegevens binnen de gestelde termijn aan te leveren. Naar aanleiding hiervan is de aanvrager uitgenodigd om in nader overleg te bepalen welke informatie wel aangeleverd kan worden.

Op 4 september 2014 is nader overleg gevoerd met medewerkers van de directie Primair Onderwijs en de secretaris van de Expertgroep. Bij dit overleg is mondeling aangegeven dat er tot 17 oktober ruimte was 2014 om informatie in te dienen. Met de aanvrager is overeengekomen dat zij per brief zouden mededelen welke informatie zij kunnen aandragen op 17 oktober 2014. Naar aanleiding van deze brief zou de Expertgroep aangeven of zij met deze aanvullende informatie een oordeel konden geven over de psychometrische gegevens.

Bij brief van 9 september 2014 heeft aanvrager adequaat gereageerd op het verzoek aan te geven welke ontbrekende gegevens op 17 oktober 2014 aangeleverd konden worden.

Op 11 september 2014 heeft hierover overleg plaats gevonden tussen OCW en de Expertgroep. De Expertgroep heeft tijdens dit overleg aangegeven dat met de informatie die zou worden aangeleverd op 17 oktober 2014 een oordeel gegeven kan worden over de psychometrische aspecten. Daarbij werd wel aangegeven dat, gezien de tijdsspanne waarin een oordeel gegeven moest worden, de COTAN niet in staat zou zijn om een volledige COTAN beoordeling te geven. Voor dit jaar heeft daarom de Expertgroep, bijgestaan door het lid met specifieke psychometrische expertise (Prof. dr. Cees Glas) zelf voorzien in een psychometrisch oordeel geven, waarbij het beoordelingssysteem van COTAN als onderdeel van het beoordelingskader is gevolgd. Verder heeft de Expertgroep besloten dat volgend jaar wel een volledige COTAN beoordeling moet worden gedaan.

OCW heeft de aanvrager telefonisch op 16 september 2014 en per brief van 18 september 2014 geïnformeerd over deze benadering van de Expertgroep.

De Expertgroep heeft op 16 oktober 2014 de beoordeling van de Onderwijskundige en Organisatorische aspecten van de onderwijskundige experts ontvangen. Deze beoordeling is op 17 oktober 2014 in de Expertgroep besproken en op 20 oktober 2014 naar de aanvrager gestuurd.

Op 17 oktober 2014 is de aanvullende informatie door de aanvrager naar de Expertgroep gestuurd.

Op 17 oktober 2014 heeft de Expertgroep besloten om de aanvrager uit te nodigen om de op dat moment voorliggende informatie te bespreken op 30 oktober.

Op 30 oktober 2014 heeft het gesprek tussen de Expertgroep en aanvrager plaatsgevonden. Hier is de voorliggende informatie besproken en heeft de aanvrager de mogelijkheid gekregen om te

reageren op vragen hierover van de Expertgroep. Verder heeft de aanvrager de tijd gekregen tot 3 november om naar aanleiding van de beoordeling van de onderwijsinhoudelijke deskundigen (zie II) een aantal zaken in de toets en de handleiding aan te passen.

Op 3 november 2014 heeft aanvrager per brief aangegeven hoe de aandachts- en vraagpunten die in het gesprek van 30 oktober 2014 zijn besproken, zijn opgepakt en verwerkt in de eindtoets.

Op 4 november 2014 heeft de Expertgroep PO alle informatie gewogen en is de Expertgroep tot de onderstaande beoordeling en advisering over de aanvraag gekomen voor de staatssecretaris van OCW.

II Beoordeling

Bij de beoordeling van de toets beoordeelt de Expertgroep of de toets voldoet aan de wettelijke vereisten. Daarbij wordt op grond van het *Instellingsbesluit Expertgroep PO* (Stc. 2014, nr. 26022) een onderscheid tussen twee onderdelen gemaakt, namelijk de Onderwijskundige en Organisatorische aspecten en de Psychometrische aspecten van de toets. Voor beide onderdelen doet de Expertgroep een beroep op externe deskundigen.
De Onderwijskundige en Organisatorische aspecten worden beoordeeld door externe onderwijskundige experts. De psychometrische aspecten worden beoordeeld door de Commissie voor Testaangelegenheden (COTAN), gevestigd bij het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP).

1. Beoordeling onderwijsinhoud
Voor de beoordeling van de Onderwijskundige en Organisatorische aspecten is een beoordelingskader ontwikkeld in samenwerking met de het Expertisecentrum Leerplanontwikkeling (SLO). Het beoordelingskader is op grond van artikel 7 van genoemd instellingsbesluit op 17 oktober 2014 door de Expertgroep PO vastgesteld. De twee onderwijskundige experts hebben dit beoordelingskader ingevuld voor de te beoordelen toets in en hebben hun bevindingen voorgelegd aan de Expertgroep. De Expertgroep heeft deze bevindingen meegewogen in haar finale afweging en daarbij ook de nadien door de aanvrager verstrekte aanvullende informatie betrokken. Dit heeft geleid tot een door de Expertgroep bijgesteld oordeel voortvloeiend uit de toepassing van het beoordelingskader op de aanvraag. Het ingevulde beoordelingskader voor IEP vindt u als bijlage bij dit advies.

Bij eerste bestudering van de beoordeling valt op dat op drie onderdelen een onvoldoende is gegeven. Het gaat hierbij om 'Gebruik Rekenmachine', 'Leerlingen' en 'afname eindtoets'. Verder geven de onderwijskundigen aan dat het onderdeel 'Leerlingrapport' op zich voldoende is, maar dat er nog wel enkele verbeterpunten zijn ten aanzien van het leerlingrapport. Deze punten zijn echter niet gerelateerd aan de wettelijke eisen en kunnen derhalve niet leiden tot een onvoldoende.
De onvoldoende met betrekking tot 'Gebruik Rekenmachine' wordt veroorzaakt door het feit dat de keuze om het gebruik van de rekenmachine niet toe te laten, niet voldoende is onderbouwd. Echter met een extra onderbouwing in de handleiding kan dit worden opgelost.
Ook de onvoldoende met betrekking tot de 'Afname Eindtoets' hangt samen met het feit dat in het Toetsreglement niet is opgenomen op welke wijze de toetsopgaven door de toetsaanbieder openbaar worden gemaakt. Een toevoeging hieromtrent in het Toetsreglement lost dit op.
De onvoldoende met betrekking tot 'Leerlingen' komt naar voren omdat de toets niet geschikt is voor cognitief zwakke leerlingen. Dit is een essentieel punt, de toets moet voor alle leerlingen geschikt gemaakt worden of er moet in de handleiding worden verwezen naar de mogelijkheid om voor deze leerlingen een aangepaste versie van de centrale eindtoets te gebruiken.

In het gesprek van de Expertgroep met de aanvrager op 30 oktober 2014 zijn de bovenstaande punten uitgebreid besproken. De aanvrager heeft tijdens dit gesprek aangegeven dat zij nogmaals kritisch zou kijken naar de aangegeven punten en waar nodig aanpassingen zou doen. In de brief van 3 november 2014 heeft de aanvrager beschreven tot welke (voorgenomen) aanpassingen de kritiekpunten hebben geleid. Deze informatie is door de Expertgroep meegenomen in de uiteindelijke afweging van de Onderwijskundige en Organisatorische aspecten (zie hiervoor ook de Addendum van de Expertgroep Toetsen PO).

Omdat de informatie die de Expertgroep heeft ontvangen op 3 november 2014 voldoende antwoord geeft op de vragen die de Expertgroep had en de aanvrager waar nodig aanpassingen heeft gedaan, is de Expertgroep van mening dat de onvoldoendes die aanvankelijk door de onderwijskundige experts waren gesignaleerd, in voldoende mate zijn weggenomen.

Hiermee concludeert de Expertgroep dat de Onderwijskundige en Organisatorisch aspecten voldoende zijn.

2. Beoordeling psychometrische aspecten
Voor de beoordeling van de Psychometrische aspecten wordt gebruik gemaakt van het Beoordelingssysteem van de COTAN. Deze is in mei 2010 vastgesteld door de COTAN. Dit beoordelingssysteem is met een addendum aangevuld.
Gelet op de bijzondere omstandigheden van het invoeringsjaar heeft de Expertgroep eenmalig zelf een afweging gemaakt over de kwaliteit van de psychometrische aspecten van de aanvragen voor toelating als andere eindtoets in het basisonderwijs. Bij deze afweging heeft de Expertgroep zoveel mogelijk het COTAN beoordelingssysteem gevolgd. Dit is in de brief van 18 september 2014 tevens medegedeeld aan de aanvrager.
Met de aanvrager is afgesproken dat een volledige COTAN beoordeling volgend jaar wordt aangevraagd.

Bij de psychometrische gegevens valt op dat de steekproefgrootte kleiner is dan normaliter geaccepteerd wordt door de COTAN. Hierdoor kunnen toetskarakteristieken zoals de betrouwbaarheid minder betrouwbaar geschat worden. Dat de steekproefgrootte kleiner zou zijn was vooraf al duidelijk, dit kwam naar voren in de brief die de Expertgroep op 9 september 2014 heeft ontvangen. De Expertgroep heeft toen aangegeven dat voor dit jaar een kleinere steekproefgrootte geaccepteerd zou worden. De aanvrager heeft daarmee voldaan aan de afspraak die voor dit jaar met hen is gemaakt.
Verder zijn er nog enkele opmerkingen gemaakt rondom het gebruik van de Item Response Theory (IRT) die gebruikt wordt. Zo moet er op een andere manier inzicht worden gegeven in de modelpassing en verder moet het onderscheidend vermogen van de toets ten opzichte van de verschillende niveaus duidelijk gemaakt worden.

Voor volgend jaar zal de steekproefgrootte echter groter moeten zijn en dienen er landelijke percentages te zijn toegevoegd, zodat inzichtelijk wordt of de steekproef voldoet. Daarnaast zal volgend jaar ook een betere onderbouwing van de steekproeftrekking moeten worden voorgelegd.

De Expertgroep concludeert dat de psychometrische aspecten voor dit jaar voldoende zijn.

III. Advies

Alles overwegende en gezien de beoordeling van de inhoudelijke deskundigen en met inachtneming van de psychometrisch aspecten van de aangeboden toets, adviseert de Expertgroep toetsen PO de eindtoets IEP van Bureau ICE toe te laten met ingang van het schooljaar 2014/2015.

Hierbij dient wel te worden aangetekend dat met de aanvrager is afgesproken dat de toets in zijn geheel volgend jaar nogmaals wordt aangeboden ter beoordeling. Bij deze beoordeling zal de COTAN gevraagd worden een integrale beoordeling van de psychometrische aspecten te geven.

Het advies is aldus vastgesteld te Utrecht, 6 november 2014.

De voorzitter,

Prof. Dr. C.P.M. van der Vleuten

Bijlage: Oordeel Expertgroep op grond van het Onderwijskundig & Organisatorisch beoordelingskader.